תנועת המושבים בישראל

שומרים על המרחב הכפרי. שליחות לאומית שהיא זכות

כנס הנהגות המושבים ה- 11

כנס הנהגות המושבים ה-11 התקיים במעמד נשיא המדינה, יצחק הרצוג, שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר, חברי כנסת, ראשי המועצות האזוריות, ראשי ההנהגה החקלאית, התנועות המיישבות והארגונים החקלאיים ובהשתתפותם של כ- 500 ראשי הנהגות המושבים מכל רחבי המדינה.

נשיא המדינה, יצחק הרצוג

נשיא המדינה, יצחק הרצוג: "אני שמח להיות כאן אתכם בכנס הנהגות תנועת המושבים. אחרי שנתיים קשות של אובדן והרס, אנו ניצבים ברגע מפתח בתולדות המדינה - רגע שמזכיר לנו את גבורת החלוצים שהקימו מושבים ושדות, את הקשר ההדוק בין התיישבות, ביטחון וציונות, ואת העובדה שכל חקלאי הוא גם לוחם. תנועת המושבים ממשיכה להיות בליבת האתוס הלאומי, ויש לה תפקיד מרכזי בחיזוק הקהילות, בביטחון המזון ובחינוך לערכים ציוניים.

אני מברך אתכם על רוחכם החלוצית, מודה לצוותים המקצועיים ולמשרדי הממשלה הפועלים למען ההתחדשות וההתקומה, ומצדיע לחיילי צה"ל, למשפחות השכול ולפצועים. במקביל אני דורש ונאבק להשיב את כל החטופים לקבר ישראל. נמשיך יחד לחזק את ההתיישבות ולבנות עתיד בר קיימא. עלו והצליחו, היו ברוכים".
*קרדיט צילום: קובי גדעון /לע"מ

מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, עמית יפרח: "כל משפחה חדשה בעוטף, כל שורה חדשה בשדה היא שורה חדשה בסיפור הציוני שלנו"

מזכ"ל תנועת המושבים, עמית יפרח פתח את דבריו בתודה לנשיא המדינה, יצחק הרצוג על תמיכתו רבת השנים בהתיישבות הכפרית: "תודה על עמידתך האיתנה לצד החקלאים, המושבים וההתיישבות הכפרית כולה. תודה על הדרך, על התקווה שאתה מפיח בנו ועל היותך עוגן של ממלכתיות, אחריות וחיבור אמיתי לאדם ולאדמה".

יפרח התייחס לשנתיים שהמושבים והחקלאים עברו מאז אירועי השבעה באוקטובר: "החקלאים הם חומת המגן של מדינת ישראל – לא בסיסמאות, אלא בעשייה יומיומית, בזיעה ובאמונה. חקלאי ישראל לא נטשו את המשקים ולו לרגע אחד. גם תחת אש וללא עובדים, הם נשארו בשדות, זרעו ונטעו תקווה. כך שומרים על גבולות המדינה – עד לתלם האחרון." עוד אמר: "אנו גאים בקהילות המסורות שלנו על העמידה האיתנה והחזרה המלאה למושבים שפונו ונפגעו והוכיחו: זוהי קהילה של רוח ושל עמידה איתנה."

יפרח הדגיש כי יש להשלים את המשימה בעוטף עזה ולהחזיר את תחושת הביטחון לתושבים:
"אסור לוותר על הסרת האיום הביטחוני. חיסול החמאס הוא תנאי הכרחי להבטחת שלומם של התושבים בעוטף, לשיקומו של האזור וליכולתנו להצמיח אותו ולהביא משפחות צעירות לאזור.

בדבריו חיזק את קריאתו לשיקום ההתיישבות ולעתיד חקלאות ישראל: "החקלאות הישראלית איננה רק ענף כלכלי – היא יסוד של עצמאות לאומית, של ביטחון מזון ושל ציונות במובנה העמוק ביותר. אנחנו נמשיך לחזק את המושבים כיישובים עם עוגנים חקלאיים, קהילות חזקות וצמיחה דמוגרפית."

יפרח קרא לאחדות לאומית ולשיח מאחד: "כעת- זהו הזמן לריפוי ולתיקון. רק באמצעות ערבות הדדית, שליחות וכבוד נוכל לבנות יחד עתיד של אמונה, ביטחון ותקווה – למען ההתיישבות, למען המושבים ולמען מדינת ישראל.
יפרח סיכם ואמר: "יחד נמשיך לזרוע, לשמור, לבנות ולהוביל – למען ההתיישבות, למען המושבים ולמען מדינת ישראל. כל משפחה חדשה בעוטף. כל שורה חדשה בשדה היא שורה חדשה בסיפור הציוני שלנו."

שר החקלאות וביטחון המזון,
ח"כ אבי דיכטר

שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר: "שמח על ההזדמנות לבוא ולדבר כאן מולכם. המהלכים שאנחנו מובילים למען החקלאות, בקרקע, במים, בעובדים הזרים ובמו"פ הם ארבעת הרגליים של תוכנית ביטחון המזון 2050 - פרי עבודה משותפת של משרדי הממשלה השונים וכן בכנסת של חקיקה משותפת קואליציה ואופוזיציה גם יחד".

"אני מתכוון לרתום את רה"מ לנושא החקלאות, כדי שניתן לחקלאות לעשות את הדברים שהיא צריכה לעשות, וכדי שביטחון המזון לא תהיה מילה סתמית אלא יעד לאומי. זו האחריות שלנו!".

"מודה לעמית יפרח יקירי, לנציגי המושבים וכמובן לכם החקלאים - עבודתכם מוכיחה לכולנו פעם אחר פעם שיש לנו על מי לסמוך. מדובר בשחקני נשמה שרוצים בטובת החקלאות ואני גאה שאלו הפרטנרים שאיתם אנחנו עובדים!".

עוד נשאו דברים במעמד פתיחת הכנס:

<u>יו"ר מרכז השלטון האזורי וראש המועצה האזורית מרחבים, שי חג'ג'</u>:
"החקלאות הישראלית היא הסמן לתקומה ולחוסן שלנו כעם והיא זו שתמשיך להבטיח את קיומנו כאן.
אנחנו חייבים לוודא שישראל תהיה עצמאית בייצור מזון טרי ובריא." חג'ג' ציין את ההישגים המשמעותיים בשנה האחרונה: הורדת מחיר השפדן והורדת הקיצוץ במים השפירים."

<u>מנכ"ל משרד החקלאות, אורן לביא</u>:
"בתוך שלוש שנים בלבד הפכנו את משרד החקלאות ממשרד שמרני ורגולטורי למשרד שמוביל מדיניות לאומית רחבת היקף. אנחנו לא עוסקים עוד רק בפיקוח ותקנות — אלא בבניית ביטחון המזון של מדינת ישראל לשנים קדימה. תכנית ביטחון המזון הלאומית 2050 שגיבשנו, תובא לשולחן הממשלה בחודשים הקרובים והיא תשרטט את מפת הדרך להבטחת מזון טרי, מקומי ובטוח לכל אזרחי ישראל גם בעתיד הרחוק".

<u>מזכיר התנועה הקיבוצית, ליאור שמחה</u>:
"לתנועת האחות הגדולה, תנועת המושבים – תראו איזו עשייה מרשימה אתם

מובילים. תודה על הדרך ועל השנתיים האחרונות, תודה שלא ויתרתם גם כשהכול היה קשה ושחור. בזכות כולכם, המרחב הכפרי איננו מבייש את נעוריו.
בשבוע האחרון אנחנו מלווים את משפחות החטופים. לצד תחושת ההקלה יש גם תחושת מחנק – זה עדיין לא הסתיים. אנחנו דורשים להחזיר את כולם, ואסור לנו להשאיר אף אחד מאחור.
אלו היו שנתיים קשות ומטלטלות למושבים, לקיבוצים ולמדינת ישראל כולה. כולנו חווינו את פצעי המלחמה הקשה והכואבת, והיינו עם הקהילות הגדולות בארצנו ועם אלה החוזרות לביתן.
עלינו להוציא צו עשה לתיקון החברה הישראלית – לקום מחדש, לתקן את מה שפגום ולבנות חברה ישראלית טובה יותר, שמיטיבה עם כל אזרחיה. ביחד נמשיך להאמין."

יו"ר התאחדות האיכרים ונשיאות המגזר העסקי, דובי אמיתי: "לאורך כל המלחמה ראיתי אתכם, הנהגות ההתיישבות, החקלאים. את פועלכם הרב ומעורר ההשראה. אני מצדיע לכל מה שעשיתם".

בנוסף בירכו - יו"ר הפועל המזרחי, איציק אליה, מ"מ מזכיר חברה ומנהל מכלול המקרקעין בקק"ל, דוד מזרחי ויו"ר המועצה האזורית תמר, ניר ונגר.

פאנל השדולה החקלאית בכנסת: "החקלאות היא מעל לפוליטיקה. מעל לקואליציה ואופוזיציה. החקלאות היא קונצנזוס"

ח"כ אלון שוסטר, לשעבר שר חקלאות ולשעבר סגן שר הביטחון (כחול לבן): "החקלאות היא לא רק מנוע כלכלי של הפריפריה, היא הלב הפועם של הציונות ושל תחושת השייכות למקום. כדי שתהיה תקומה אמיתית בעוטף עזה ובצפון, על המדינה להבטיח תשתיות, ביטחון אישי ותמיכה ארוכת טווח במי שממשיכים לעבד את האדמה ולשמור על גבולותיה. אין שיקום בלי חקלאות, ואין חוסן לאומי בלי מרחב כפרי חזק ".

ח"כ רם בן ברק ממושב נהלל, לשעבר יו"ר ועדת חוץ וביטחון (יש עתיד): "החשיבות הביטחונית של הגידולים החקלאיים לאורך הגבול היא גדולה. לא תהיה חקלאות אם לא תהיה ריווחיות. ולכן אני מגיש הצעת חוק של ביטחון לחקלאי שבמידה ולחקלאי לא תהיה ריווחיות, המדינה תשלים לו".

ח"כ ששון גואטה ממושב גורן (הליכוד): "תנועת המושבים היא הבית שלי, המקום שבו נולדה הציונות, צמחה האחריות החברתית ונשמר הקשר העמוק בין האדם לאדמה. החקלאים שלנו הם לוחמי העורף של ישראל, הם שומרים על האדמה, מזינים את העם ומחזקים את החוסן הלאומי. כל עוד אני כאן, אמשיך לפעול למען ההתיישבות, למען החקלאות ואתן גב לכל החקלאים והמאבקים העתידיים למען העתיד של מדינת ישראל.
פעלנו לקידום חוק סימון תוצרת כחול לבן כדי להגן על החקלאים ושידעו שמדובר בשמירה עליהם בייחוד לאחר השביעי באוקטובר, ושהצרכן ידע שהוא צורך את הסחורה האיכותית ביותר ויחד עם זאת תורם לחיזוק הכלכלה והעצמאות של המדינה".

ח"כ יצחק קרויזר, ממושב נטור שבדרום רמת הגולן המשמש גם כיו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה (עוצמה יהודית): "הפשיעה החקלאית היא אירוע טרור לכל דבר, ועל המדינה להתייחס אליה בהתאם ולכך אני מוביל. חקיקת 'חוק הפרוטקשן', שאותו הובלתי לראשונה ומיושם כעת לצד חוקים נוספים, היא צעד משמעותי במאבק זה. אנו חייבים לשמור ולהגן על החקלאים, שהם הציונים של ימינו. נמשיך לפעול יחד עם חבריי לשדולת החקלאות, מכל קצוות הקשת הפוליטית – מהקואליציה והאופוזיציה – כדי לפתור את האתגרים הגדולים הניצבים בפני החקלאות הישראלית. עשינו זאת בהצלחה בנושאים כמו הבצורת והמים, ונמשיך לפעול יחד למען ביטחון החקלאים ופרנסתם."

ח"כ מטי צרפתי הרכבי, לשעבר ראש מועצה אזורית יואב (יש עתיד): "בישראל יש מלאי תכנוני של כמליון מאתיים אלף יחידות דיור. משבר הדיור האמיתי הוא במימוש. הוותמ"ל נולדה כהוראת שעה זמנית שהפכה דורסנית, אגרסיבית, עם סמכויות ותקציבי יתר, המתעלמת מחשיבות הקרקעות החקלאיות, מהרשויות המקומיות והארגונים הירוקים.נמשיך להאבק לביטול הוראת השעה והותמ"ל".

חבר הכנסת לשעבר, רם שפע: "הדור הבא לא יצטרף לחקלאות אם לא יחנכו אותו לחקלאות ולערכים שלה. הצעירים מבינים שהחקלאות והציונות היא לעבוד בגבולות. זה ערך".

פאנל בנושא חקלאות וביטחון המזון:
"מדינת ישראל היא מדינת אי – ואיננו יכולים להרשות לעצמנו תלות במקורות חיצוניים. עלינו לדאוג לספק את המזון לכלל האזרחים"
***
על הרפורמה שמקדם האוצר בענף החלב: "תכנית החיסול שמקדם משרד האוצר תהרוס את משק החלב. אסור שנפקיד את ביטחון המזון של המדינה בידיים זרות"

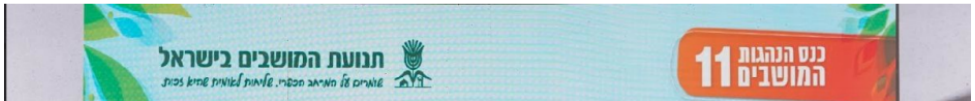

יובל ליפקין, ראש מנהל ביטחון המזון במשרד החקלאות: " משרד החקלאות וביטחון המזון גיבש לראשונה בישראל את התוכנית הלאומית לביטחון המזון. תוכנית רחבת היקף, בין־משרדית ורב־מגזרית, שנועדה להבטיח לכל אזרחי ישראל מזון בריא, איכותי, מגוון וברר־השגה היום, מחר ובעתיד הרחוק.
האירועים שפקדו אותנו בשנתיים האחרונות המחישו יותר מתמיד את המציאות שבה אנו חיים: מדינת ישראל היא מדינת אי, ואיננו יכולים להרשות לעצמנו תלות במקורות חיצוניים. עלינו לדאוג לספק את המזון לכלל האזרחים.
לשם כך, אנו רותמים את כל המשאבים לחיזוק החקלאות הישראלית, להרחבת הייצור המקומי ולמתן ודאות לחקלאים, כדי להבטיח תשתית איתנה וביטחון מזון לדורות הבאים".

משה נקש, ראש מנהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה: "מינהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין עשה מגוון פעולות כדי לתת מענה למשבר שנוצר עקב פרוץ מלחמת חרבות ברזל ויציאת אלפי עובדי חקלאות מישראל, בין היתר הובלת מתווה להחזרת אלפי עובדים זרים ותיקים, הארכת שהות של עובדים בארץ, השקת פלטפורמה לעובדים הזרים, ביקורי שטח ועוד, ולראיה מספר העובדים הזרים בענף החקלאות בישראל היום (כ-47,000) גדול משמעותית מזה שהיה ערב פרוץ המלחמה (כ-30,000). הרשות רואה בחקלאות הישראלית אחד מאבני היסוד של המשק הישראלי ופועלת ככל יכולתה כדי לתת מענה לענף חשוב זה, המשפיע על בטחון המזון של כולנו".

איציק שניידר, מנכ"ל מועצת החלב: "תכנית החיסול שמקדם משרד האוצר תהרוס את משק החלב ותסכן את היכולת שלנו להאכיל את אזרחי ישראל. אסור שנפקיד את ביטחון המזון של המדינה בידיים זרות, שעלולות לסגור את הברז ברגע של עוינות מדינית.
הקורונה וביתר שאת המלחמה הנוכחית לימדו אותנו לקח קריטי: ישראל חייבת לייצר כאן את הדברים החיוניים לקיומה. את הכדורים לרובים, את הפגזים לטנקים וגם את החלב, הפירות והירקות שנמצאים בכל בית. ראינו שבשעת מבחן, מי שעמדו בחזית הביטחון התזונתי של ישראל הם החקלאים שלנו: לא היבואנים, לא 'ידידינו' באירופה ולא טורקיה של ארדואן.
אני קורא לגנוז את התכנית המסוכנת הזו, ולשבת איתנו על מהלך אמיתי, כזה שיוריד את יוקר המחיה תוך שמירה על ההתיישבות וחיזוק ענף החלב הישראלי.".

דר' גלית שאול, ראשת המועצה האזורית עמק חפר: "בעמק חפר 92,000 דונמים של שדות חקלאיים, וכ-95% מהאדמות החקלאיות שלנו מעובדות. יש לכך משמעות מכרעת בשמירה על העמק כאי ירוק במרכז הארץ, וגם חשיבות ביטחונית ולאומית. טרומפלדור אמר: 'במקום בו תחרוש המחרשה היהודית את התלם האחרון שם יעבור גבולנו', ואצלנו בקו התפר זו ממש דוגמה לכך.
אבל מעבר לכל אלה: החקלאות היא השורשים של המרחב הכפרי. היא חלק מרכזי בציונות שלנו, בערכים ובדרך שלנו – ועלינו להמשיך לשמור עליה ולטפח אותה"

מוטי אלקבץ, מזכיר ארגון מגדלי העופות: "ייבוא עוף מברזיל ישמיד את ענף הפטם כאן בארץ. אנחנו לא נוכל לעמוד בתחרות הוגנת מול מדינה שהחקלאים שלה נתמכים על ידי הממשלה. לולי פטם שייסגרו לא ייפתחו. על האוצר להסכים לשבת אמיתי עם שר החקלאות ואיתנו כדי לגבש הסכמות. אי אפשר לאיים על ביטול מכסים גורף או ייצוא ממדינה כמו ברזיל שמצהירה הצהרות אנטי ישראליות זו הפקרות".

אורי דורמן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל: "כדי לחזק את הייצור החקלאי המקומי נדרש לגבש חבילה של כלים שיתמרצו את החקלאים לייצר יותר, יקטינו פערים ויקדמו שילוב טכנולוגיות חדשות, הורדת עלויות ייצור ועידוד הדור הצעיר להשתלב בענף. חשוב להדגיש, הייצור החקלאי המקומי הוא לא זה שמעלה את יוקר המחיה. החקלאים אינם קובעים את המחיר לצרכן, ואין להם כל שליטה על הפער שבין התמורה שהם מקבלים לבין המחיר לציבור, פער שלעתים מגיע לפי שלושה ואף פי ארבעה, כשהרווח כולו נשאר בידי המשווקים והיבואנים".

יוני דמרי, מנהל אגף המשק החקלאי בתנועת המושבים: "ביטחון מזון אמיתי מתחיל בשטח, בגיוון. כשאנחנו מגדלים מגוון רחב של גידולים חקלאיים, אנחנו מצמצמים סיכונים, שומרים על רציפות אספקת המזון, ומחזקים את החוסן של החקלאות הישראלית מול שינויי האקלים והמשברים הכלכליים.
חקלאות מגוונת היא הערובה לביטחון המזון של ישראל".

שמואל תורג'מן, מנכ"ל ק.נ.ט (קרן נזקי טבע): "קנט היא הכלי היעיל ביותר להתמודד עם השלכות השינויים האקלימיים ולוודא אספקה רציפה של מזון טרי, איכותי וברי־השגה לאוכלוסייה ההולכת וגדלה. כדי לעמוד ביעד הזה חייבים להיערך כבר היום — ולהבטיח לחקלאים ודאות כלכלית באמצעות ביטוח רחב ותמיכה עמוקה של המדינה, כפי שנהוג במדינות המפותחות בעולם. רק כך נוכל להגדיל את הייצור החקלאי המקומי ולהבטיח את ביטחון המזון של ישראל".

פאנל ראשי מועצות אזוריות

פאנל ראשי מועצות אזוריות התקיים במהלך כנס הנהגות המושבים. מדובר בפאנל משמעותי מאוד ובו ראשי המועצות משתפים מהאתגרים שחווים לצד ההישגים הרבים.

את הכנס הנחתה האחראית על קשרי ממשל בתנועת המושבים ובמועצות האזוריות והבעלים של חברת ריפבליק, **מבשרת נבו** שאמרה: "ראשי המועצות הם המנהיגים האמיתיים של אזרחי המדינה. בחמש השנים האחרונות ראינו את המשמעות והדומיננטיות שלהם מול התושבים – ובלעדיהם היה כאוס מוחלט".

שלומית שיחור רייכמן, ראשת המועצה האזורית עמק יזרעאל:
"האתגר המרכזי של ראשי המועצות האזוריות הוא להמשיך לשמור על הצביון הכפרי שלנו בעידן של שינוי, תוך חיזוק השירותים, הקהילה והחוסן המקומי.
המועצה של 2035 בעיניי תתבסס על שותפות עמוקה עם הוועדים והאגודות במושבים – יחסי אמון, עשייה משותפת וניהול אחראי של משאבים, מתוך ראייה אזורית כוללת."

ראש המועצה האזורית הגליל התחתון, ניצן פלג:
"המועצות האזוריות מנהלות כ-85% משטחי מדינת ישראל — וזו אחריות אדירה. אצלנו בגליל זו לא סיסמה, זו מציאות יומיומית: פלישות עדרים, שריפת פסולת, בנייה לא חוקית של 'זולות', דריסת שטחים חקלאיים בעונת הזריעה וההצצה. זו משילות במבחן אמיתי. בלב הגליל חיים פחות מ-25% יהודים — ולנו מוטלת האחריות לשמור על הנכסים הלאומיים של עם ישראל לדורות הבאים".

ראש המועצה האזורית הערבה התיכונה, מאיר צור:
"הגבול שלנו פרוץ לגמרי, 85 קילומטר בלי גדר. האתגר הביטחוני הוא של הצבא, אבל האתגר האמיתי שלנו הוא תעסוקה. החקלאות לבדה כבר לא מספיקה, ולכן אנחנו מפתחים תיירות, תעשייה חכמה והייטק כדי שתושבי הערבה יוכלו להתפרנס בכבוד ולהמשיך לבנות כאן חיים"

ראש המועצה האזורית לב השרון, אלי אטון:
"בלב השרון מתמודדים עם הרבה אתגרים שעוסקים באיכות החיים.אתגר השמירה על ביטחון תושבינו הוא המשמעותי ביותר.גם כמועצה שישוביה על קו התפר וגם שנושקת לכפרי המשולש שרמת הפשיעה בהן מאתגרת. כל זה לא מרפה את ידינו לשמור ולהאבק על הצביון הכפרי והראות הירוקות וזה יקרה אם נמשיך לשמור על החקלאות המדהימה שלנו".

ראש המועצה האזורית מטה יהודה, אבישי כהן:
"במועצה מגוונת כמו מטה יהודה, אחת המורכבות בישראל, אנחנו חיים במתח יומיומי בין אוכלוסיות, בין אינטרסים ובין רצונות. כולם רוצים חתיכה, הפוליטיקה סוערת, והרגולציה לא מקלה. ועדיין, בתוך הלחץ הזה, אנחנו מצליחים לשמור על מרחב אזורי חי, מתפתח ותוסס שמביא הרבה כבוד למדינה".

ראשת המועצה האזורית גן רווה, מירה בן ארי:
"האתגר הגדול ביותר עבורנו הוא להחזיר את הבנים והבנות הביתה תוך שמירה על ההתיישבות הציונית בארץ ישראל ועל המרחב הכפרי.
תיקון לוח 5 לתמ"א 35 (לתוספת יח"ד במרחב הכפרי) הוא נושא מרכזי וחשוב עבורנו, ויש לנהל אותו באופן נכון ומקצועי מול רמ"י. כיום אנחנו מתמודדים עם מציאות שבה גנים ומוסדות חינוך נסגרים, והפתרון טמון בשיח משותף בין מנהל התכנון, משרדי הממשלה, רמ"י והרשויות המקומיות – שיח שיביא למענה אמיתי לדיור בר־השגה, במיוחד במרכז הארץ".

ראש המועצה האזורית בני שמעון, ניר זמיר: "המועצה האזורית בני שמעון היא רשות בה חיים יחד קהילות מגוונות – כולן חלק ממארג אנושי ייחודי שמרכיב את הפסיפס של המועצה שלנו.
החזון שלנו הוא להמשיך ולבסס את בני שמעון כ"קהילה של קהילות" – מקום שבו מכבדים את השונות, אך מחפשים כל העת את המשותף; מקום שמחזק חיבורים, סולידריות ושיתופי פעולה בין אנשים ויישובים מכל גווני האוכלוסייה.
בתוך כך, אנו מתמודדים עם אתגרי המשילות והביטחון במרחב הנגב – אתגרים המשפיעים על כלל תושביו, יהודים ובדואים כאחד. אנו פועלים ונמשיך לפעול יחד עם רשויות שכנות, עם משרדי הממשלה ועם גורמי הביטחון, כדי להבטיח מרחב בטוח, לכלל תושבי הנגב.
רק מתוך אחריות משותפת, הקשבה הדדית ואמונה בדרך – נוכל להמשיך לבנות כאן עתיד חזק ובטוח לכולנו"

ראש המועצה האזורית גדרות, ערן גלזר: "האתגר הגדול שלי ושל כולנו היום כראשי מועצות אזוריות זה לוודא שאנחנו נשארים רלוונטים בחקלאות, בהתישבות ובקהילתיות, ולוקחים חלק פעיל בהובלת המדינה".

פאנל בנושא ותמ"ל, החלטות רמ"י, תמ"א 35 וצמיחה דמוגרפית בכנס הנהגות המושבים: "אנחנו חלק מפתרון למצוקת הדיור אבל אנחנו לא מחסנית נדל"ן"

מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, עמית יפרח: "אנחנו חלק מפתרון למצוקת הדיור אבל אנחנו לא מחסנית נדל"ן. אנחנו שומרים על ערכי הקרקע החקלאית ולכן כל פגיעה בקרקע חקלאית תיקח בחשבון את ההשלכות שיש. אם המדינה רוצה לעמוד ביעדי שלה ליצור מזון ולביטחון מזון אז היא לא יכולה לקחת את הקרקע שמייצרת מזון".

ראשת המועצה האזורית דרום השרון ויו"ר ועדת הקרקעות של השלטון המקומי, אושרת גני גונן: "תיקון 5 לתמ"א 35 הוא בשורה אמיתית למרחב הכפרי.
הגדלת מכסת יחידות הדיור בכל יישוב יוצרת אופק תכנוני, מעניקה מענה לדור הצעיר, ומאפשרת המשכיות קהילתית ורב-דוריות — שתבטיח את עתיד ההתיישבות הכפרית בישראל".

ראש המועצה האזורית באר טוביה, בן כהן: "באופן שאינו מנותק מהמרחב הגיאוגרפי שבו מתקיים הכנס – ובאופן שמשקף מגמה מדאיגה שרוב הציבור כלל אינו מודע לה – עשרות אלפי דונמים נקרעים מהמרחב הכפרי לטובת מלאי תכנוני עצום, העולה על מיליון דירות שספק אם ייבנו אי פעם.
במשך השנה וחצי האחרונות היה מאבקה של באר טוביה נגד הוותמ"ל ל"מצדה" של המאבקים הללו – מאבק על דמותה של הארץ, על זכותנו לחיות בה ולעבד אותה.
אם ניכשל חלילה במאבק הזה, עלול גורלה של ההתיישבות הכפרית במדינת ישראל להיות דומה לגורלה של ההתיישבות היהודית לאחר חורבן בית שני.

מנהלת החטיבה העסקית של רמ"י, רותי אפריאט: "כשאנחנו מתכננים אנחנו בודקים מה אנחנו מתכננים ומה האלטרנטיבה. מדינת ישראל לא התברכה בשטח גדול ואנחנו צריכים למצוא את מתחמי הפיתוח, בין השאר על חשבון קרקע חקלאית. אנחנו מתכננים שכל דונם יפיק את המירב".

"ניהול המושב המודרני הוא מורכב ומאתגר לאור השינויים שחלו בו לאורך השנים מבחינה כלכלית, חקלאית, חברתית וארגונית"

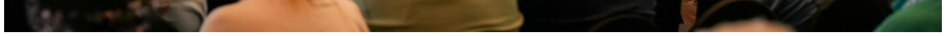

כנס הנהגות המושבים נפתח בפאנל בנושא "ניהול המושב והמשק המשפחתי בעידן של שינויים". במהלך הפאנל התייחסו המשתתפים לחשיבות של שמירת המושב כיישוב פעיל ומתפקד ודנו בפתרונות ובדרכי פעולה האפשריים להשגת מטרה חשובה זו.

עו"ד ד"ר מיכל בוסל, יועמ"ש ומנהלת אגף קרקעות ואגודות שיתופיות אשר את הנחתה הפאנל אמרה: "ניהול המושב המודרני הוא מורכב ומאתגר לאור השינויים שחלו בו לאורך השנים מבחינה כלכלית, חקלאית, חברתית וארגונית. קיימת חשיבות רבה לשמירה על המושב כיישוב פעיל ומתפקד הכולל מגוון של שימושים ופעילויות - חקלאיים, עסקיים, קהילתיים וחברתיים. כיום, עולה צורך להתאים את פעילות האגודה ואופן ניהולה לפעילות עסקית שאינה תלויה בעיקרה על החקלאות אלא גם בשימושים נוספים ולהרחיב את הפעילות הכלכלית של האגודה על מנת שהאגודות יוכלו להתנהל באופן יעיל במאה ה-21."

רשמת האגודות השיתופיות, עו"ד טלי ארפי:
"אנו רואים חשיבות רבה במעבר ממודל ניהול של חברה משפחתית למודל מודרני של תאגיד קהילתי־כלכלי — מקצועי, שקוף ומותאם לצרכים המשתנים של היישוב הכפרי.
היעד הוא ניהול מבוסס אנשי מקצוע, עם שקיפות מלאה וחיזוק מנגנוני הבקרה, כדי להבטיח את טובת האגודה וחבריה.

ראש המועצה האזורית חוף השרון ויו"ר ועדת הכלכלה במרכז השלטון האזורי, אלי ברכה:
לאורך השנים האחרונות אנחנו רואים שבגופי התכנון מתפתחת דילמה שמתחילה בתוך הוועדים והיישובים, ומטפסת למעלה – אל מקבלי ההחלטות, שאינם תמיד מבינים את הייחוד של המרחב הכפרי.
רבים מהם לא מכירים מהו ועד מקומי או ועד אגודה, ולא מבינים את המשמעות העמוקה של האסיפה ביישוב.
חשוב לשמר את המנטליות והמבנה המושבי – את הוועדים המקומיים ואת סמכויותיהם, וגם את ועד האגודה שהוא הלב הפועם של המשקים.
האיזון הזה הוא תנאי הכרחי להמשך קיומו וחוסנו של המושב הישראלי".

מנהלת רשות לתכנון במשרד החקלאות, לורה לוין: "המעבר בין המשרדים פגע מאוד ברצף התפקודי. לקח זמן להקים את הרשות והייתה פגיעה בתפקוד הועדות. הרשות חזרה למשרד החקלאות כמקום הטבעי. כיום אנחנו מצמצמים הליכים ואת זמן התגובה שלנו. האינטרס של כולנו הוא משותף".

השמאי הדר מרום: "הדור הצעיר רואה בנחלה לא רק מקום מגורים, אלא כלי רב-תכליתי ליצירת הון ופרנסה. האתגר הוא לא ברצון למקסם, אלא בגשר הכלכלי שנדרש לחצות בין עבר חקלאי להווה נדל"ני-עסקי. משימתנו, כשמאים, היא לתת להם תמונת שווי ריאלית, לזהות את מנועי הצמיחה ולנווט אותם בתוך סבך הרגולציה המורכב של רמ"י והוועדות המקומיות, כדי שיוכלו לממש את הפוטנציאל הכלכלי של הנכס המשפחתי".

פאנל בנושא אנרגיה ירוקה:
"יצרנו את הפתרון היישומי הטוב והנכון ביותר עבור המושבים"

<u>"איתם בירגר, מנכ"ל מושב כלכלי, החברה הכלכלית של תנועת המושבים</u>:
"אגרו וולטאי במושבים הוא הזדמנות המשלבת בתוכה את ערכי ההתיישבות העובדת, התגייסות למשימה הלאומית לאנרגיה ירוקה תוך כדי חיזוק ביטחון המזון, המיזם מאתגר את צורת ההתארגנות של המשק המשפחתי במשבצת המושב ואנו בפעילות המשותפת עם טראלייט ומהדרין יצרנו את הפתרון היישומי הטוב והנכון ביותר עבור המושבים."

<u>רעות הירשהורן, מנהלת האגף החקלאי ברמ"י</u>:
"רשות מקרקעי ישראל מובילה מדיניות עקבית של ניצול דו-תכליתי במשאב הקרקע. בתחום האגרו-וולטאי, מדיניות זו מהווה מנוף צמיחה משמעותי התורם להתחדשות היישובים, לחיזוק החקלאות, ולקידום יעדי האנרגיה של מדינת ישראל, תוך שמירה על עתודות קרקע לדורות הבאים".

<u>רענן אמויאל, מנהל אגף בכיר תכנון וקרקע חקלאית, משרד החקלאות וביטחון המזון</u>:
"המתקנים האגרו וולטאים יזרימו לא רק חשמל אלא פוטנציאל לחדשנות חקלאית, השקעות בחקלאות ובקהילה וכניסה של דור חדש לחקלאות. אנו תקווה שהישובים ימצו את הפוטנציאל בהיבטים אלו".

<u>דלית זילבר, משנה למנכ"ל מהדרין</u>:
"העתיד של האנרגיה המתחדשת בישראל נמצא בשדות. אגרו־וולטאי הוא לא רק פתרון אנרגיה סביבתי, אלא הזדמנות כלכלית לחקלאים. עם הידע והניסיון של מהדרין נוכל להפוך את האתגר הזה להזדמנות של ממש - גם לאנרגיה וגם לחקלאות."

<u>אלון ישעיהו, סמנכ"ל רגולציה טראלייט</u>:
"עולם האגרו וולטאי צפוי להיות הקטר המרכזי שמוביל את משק האנרגיה המתחדשת בישראל לעמידה ביעדי הממשלה. קידום פרויקט אגרו מחייב למידה מעמיקה של הטכנולוגיה של התחום, ניסיון רב בפיתוח חקלאות מגוונת והיכרות אינטימית עם המגזר הכפרי והמורכבויות העומדות בפני המושבים בבחירה נכונה של השותפים לפרויקט שכזה. השותפות שפותחה בין טראלייט, המקימה את הפרויקטים הגדולים בישראל בתחום האנרגיה, ועיקר מיקודה במושבים, עם שחקן ותיק ומנוסה כמו חברת מהדרין, שמעבדת עשרות אלפי דונמים בארץ ובעולם, יחד עם המטריה המקצועית והייחודית של תנועת המושבים, הם המתכון לפרויקט אגרו וולטאי מוצלח ומניב הכנסות למושב, חקלאות פורה ואנרגיה ירוקה."

<u>עו"ד חגי שבתאי משרד עו"ד חגי שבתאי-שפירא</u>:
"הפרויקט האגרו וולטאי מהווה מהפכה של ממש עבור הישובים החקלאיים. מעבר לתועלת הכלכלית, מדובר במהלך שמקדם אחריות סביבתית ודאגה לדורות הבאים.
מבחינה משפטית, מדובר בעסקה מורכבת ורב תחומית, המשלבת היבטים של מקרקעין, חוק ההתיישבות, רגולציה אנרגטית, דיני תכנון ובניה, דיני תאגידים והתקשרויות מסחריות. נדרש ליווי משפטי מקיף על מנת להבטיח את מימוש הפרויקט באופן מיטבי אשר תואם את המסגרת החוקית והרגולטורית".

פרויקטורית הצפון וממונת מחוז הצפון

במשרד הפנים, עינב פרץ:
"חיזוק המרחב הכפרי הוא יעד דמוגרפי שעומד לנגד עיננו"

פרויקטורית הצפון וממונת מחוז הצפון במשרד הפנים, עינב פרץ:
"המושבים בקו הגבול הם החזית האנושית של הצפון. חיזוק המרחב הכפרי הוא יעד דמוגרפי שעומד לנגד עיננו. בתכנית תנופה לצפון אנחנו משקיעים השקעות ניכרות כבר היום במסגרת החלטת הממשלה לצמודי גדר בכמליארד ש"ח, כדי לחזק דמוגרפית את המושבים ולתת מענה לצרכים הייחודיים של המגזר הכפרי ובראשם החקלאות. חיזוק ההתיישבות הכפרית הוא בעינינו משימה לאומית מהמעלה הראשונה ואנו נמשיך בהשקעה במסגרת התכנית הרב שנתית".

פאנל בנושא החוסן הקהילתי במלחמה ובעיתות משבר:
"החוסן הקהילתי הוא הבסיס למושב חזק, מלוכד ובעל יכולת התמודדות עם אתגרים בשגרה וקל וחומר בשעת חירום ובמלחמה"

מנהל אגף חברה וקהילה בתנועת המושבים, קובי שמואל: "החוסן הקהילתי הוא הבסיס למושב חזק, מלוכד ובעל יכולת התמודדות עם אתגרים. במושב, שבו חיי היום־יום נשענים על שיתופי פעולה, קשרים חברתיים וערבות הדדית – לחוסן יש משמעות עמוקה במיוחד. בעידן של שינויים חברתיים וכלכליים, חיזוק הקהילה הוא תנאי לשמירה על תחושת השייכות, הביטחון והאחדות. מושב שמטפח את הקהילה שלו – בונה לעצמו יסודות חזקים לעתיד, בשגרה וקל וחומר בשעת חירום".

משה דוידוביץ ראש המועצה האזורית מטה אשר ויו"ר פורום קו העימות:
"המטרה שלנו בגבול הצפון ובקו העימות היא להחזיר את החיים לתושבים שחוו טראומה קשה ומתמשכת של שנה וחצי של מלחמה בצפון בכל תחומי החיים: עסקים, תיירות, תעסוקה, חינוך וגם רווחה ובעיקר תחום הנפש שנפגע קשות. יש אירועים ביטחוניים יומיומיים בגבול מול מחבלי חיזבאללה אבל בניגוד למה שהיה לפני השבעה באוקטובר אנחנו רואים שצה"ל עירני ודרוך ומגיב לכל תזוזה. הממשלה צריכה להעביר את התקציבים המובטחים כדי להבטיח את הצמחת הצפון ולא רק את שיקומו".

נציג ועד אגודה וכיתת כוננות נתיב העשרה, איתי לוי: "חוסן קהילתי אינו נבנה ברגע המשבר – אלא ברגעים שאחריו. לשם כך נדרש שיתוף פעולה אמיתי ועמוק בין כלל ועדי המושבים, כבסיס ליצירת חוסן אמיתי ומתמשך. דווקא בתקופות מאתגרות נמדדת עוצמתה של הקהילה – ביכולת של ההנהגות לפעול יחד, לשתף פעולה ולהוביל באחדות. ככל ששיתוף הפעולה בין הוועדים עמוק ומוצלח יותר – כך גדלה היכולת שלנו להשתקם, לצמוח ולהיבנות מחדש כקהילה חזקה ובוטחת".

פרויקטורית תקומה של מושבי הדרום של תנועת המושבים, עו"ד שלומית פלוטקין: "מלבד הפינוי, היינו מרוסקים. הישובים שהיה להם חוסן קהילתי לפני, הצליחו להתמודד עם המצב גם אחרי.
תנועת המושבים נכנסה לאירוע. גם תנועת הנוער של תנועת המושבים, בני המושבים נכנסו לאירוע מהר עבור בני הנוער. זיהינו שאנחנו צריכים את תפקידי מנהל קהילה במושבים עבור חיזוק הקהילה במושב".

מנהיגות נשית במרחב הכפרי

פאנל "נשים מנהיגות במרחב הכפרי" התקיים בכנס הנהגות המושבים ועסק בשאלת המנהיגות הנשית במרחב הכפרי ובדרכים להגדיל את הייצוג הנשי במוסדות המושב – ובפרט באגודות השיתופיות.
בפאנל השתתפו נשים מובילות ומנהיגות מהמושבים ומהמרחב הכפרי, ששיתפו בבחירות אמיצות, באמונה בדרך, וביכולת להוביל שינוי לצד האתגרים שבדרך.

מנהלת היחידה לשיוויון מגדרי בתנועת המושבים, צורית וידה מיקי:
"במרחב שלנו יש נשים רבות מובילות ומנהיגות שצריכות פשוט להעז ולעשות את הצעד. אני מזמינה אתכן להצטרף אלינו, לקחת השראה מחברות הפאנל, ולהיות חלק מהשינוי. ואני קוראת גם לבעלי התפקידים המכהנים – להושיט יד לנשים שרוצות לקחת חלק. יחד נצליח, ובכנס הבא נכפיל את מספר הנשים בתפקידי הנהגה במושבים."

שלומית שיחור רייכמן, ראשת המועצה האזורית עמק יזרעאל ויו"ר הוועדה לשוויון מגדרי במרכז השלטון האזורי:
"בעיניי, שוויון מגדרי הוא לא סיסמה – אלא יעד ריאלי שדורש מחויבות יומיומית, הנהגה אמיצה ותהליך ארוך טווח של שינוי תרבותי עמוק. בעמק יזרעאל אנו פועלות ופועלים בשטח, לא רק בדיבורים: מהגדלת הייצוג הנשי בהנהגת היישובים והנהלת המועצה, דרך קידום נשים לתפקידי ניהול בכירים, חינוך לשוויון מגדרי מהגיל הרך, שימוש בשפה רב-מגדרית ועד לטיפוח מנהיגות נשית מקומית.
כשאנחנו מעניקות לנשים כלים, מרחב וביטחון להשמיע קול – כולנו מרוויחים.ות. חברה שוויונית היא חברה צודקת, חכמה וחזקה יותר. זהו החזון שלנו בעמק, ואני גאה לראות אותו מתממש יום־יום."

ראשת המועצה האזורית גן רווה, מירה בן ארי: "מנהיגות בעיניי מתחילה בהקשבה לקהילה – לדעת לזהות מה באמת חסר, ולהעז לפעול כדי לשנות. סבתא שלי, מירה בן ארי ז"ל, לימדה אותי שלא מחכים שמישהו אחר יעשה – קמים ועושים. זו אותה רוח שמובילה אותי היום כראשת מועצה: לראות את האנשים, לשמוע את הילדים, ולהפוך צרכים מקומיים למעשים שמחיים קהילה שלמה".

מנהלת חטיבת בני המושבים, עידית תדהר:
"החלום שלי הוא שאנחנו הנשים נבנה את הקהילות שלנו, התנועה, הציבוריות הישראלית כמו שאנחנו בונות את הבתים שלנו - באהבה, נחישות, חמלה, אמפטיה, ורגישות. לתנועת הנוער תפקיד ללמד את החניכות להשמיע את קולן"

יו"ר צח"י בנתיב העשרה, מעיין שניאור פולד:
"עברנו הרבה מהשבעה באוקטובר. אבל הנקודות החשובות ביותר מבחינתי כאישה הן היכולת לגעת בכל אחת ואחד, להוות דוגמא אישית, האומץ, המחשבה והרגישות. כל זה מתחיל בצעד אחד"

מורן חג'בי-חברת מושב יכיני- מ.א שער הנגב, מייסדת ומנהלת רימון יעוץ-אסטרטגיה קהילה פתרונות לצמיחה: "באופן מסורתי, נשים כמעט ואינן מתמודדות לתפקידים בהנהלות אגודות שיתופיות וגם אלה שמכהנות כחברות מליאה, לרוב אינן ניגשות לוועדות מרכזיות כמו תכנון, בנייה וכספים. בעיניי זהו חסר מהותי, לא רק משום שנשים מוכשרות וראויות לתפקידים הללו, אלא מפני שהתמהיל הוא קריטי. הנהלה שיש בה גיוון מגדרי ורב-דורי היא הנהלה שמבינה טוב יותר את השטח, שמאפשרת קולות שונים להישמע ונותנת מענה אמיתי לציבור כולו נשים וגברים, צעירים וותיקים".

עו"ד אדר אלוני חנן: "בעולם הנחלות וההסדרה הבין דורית במשק החקלאי, יש לנשים תפקיד מפתח, וכיום, בשונה מבעבר, הן אלו שמניעות את התהליך המשפחתי, מובילות אותו וגורמות לכך שיושלם באופן מוצלח".

מרסל וקנין ממושב דוב"ב: "כל נושא הפינוי של המושב מהמלחמה פתח לי את הדלת לעשייה ציבורית ולהתמודד על המליאה ולייצג את המושב".

היום האחרון של הכנס התאפיין בהרצאות TED מרתקות בנושא "ניהול המושב במציאות של מחר" בין השאר בנושאים: הזדמנויות פיננסיות במושבים, ביטוח חברי אגודה, הגנת המושב על ידי AI, ממשק לניהול אגודות, תיירות כפרית במושבים ועוד. היום הסתיים בהרצאות המרתקת של כתב ופרשן לענייני ערבים בחדשות 12, אוהד חמו.

אם אינך רואה מייל זה לחץ כאן

דפנה כהן נוריאל | לאונרדו דה וינצ'י 19 | תל אביב | מרכז | 0508482856 | Israel

הסר | דווח כספאם

נשלח באמצעות תוכנת ActiveTrail